

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op www.naarhetiak.nl (klik dan op de tekst "Naar het IAK" in de linker kolom).

1. Wat is de aanleiding?

In het Klimaatakkoord (bijlage bij Kamerstukken II 32 813, nr. 342) is afgesproken per 2021 een CO₂-heffing in te voeren die borgt dat in de sector industrie in 2030 een uitstootreductie van 14,3 Mton wordt gerealiseerd ten opzichte van het PBL-basispad (meest recente raming van het PBL bij de invoering van de wet, momenteel is dat de KEV2019). Voor de vormgeving van de CO₂-heffing wordt nauw aangesloten bij het Europese systeem voor emissiehandel (ETS).

2. Wie zijn betrokken?

- ETS-broeikasgasinstallaties (met enkele uitzonderingen), afvalverbrandingsinstallaties, bedrijven met substantiële lachgasemissies. Voor een uitgebreidere weergave wordt verwezen naar de begeleidende overzichtsnotitie bij deze internetconsultatie.

- De Nederlandse emissieautoriteit.

3. Wat is het probleem?

De uitstoot van CO₂ leidt tot opwarming van de aarde en heeft daarmee schadelijke consequenties voor mens en milieu.

4. Wat is het doel?

De CO₂-heffing heeft als doel om een CO₂-reductie in de industrie te borgen die aansluit bij de industriedoelstelling uit het Klimaatakkoord onder de voorwaarde dat Nederland aantrekkelijk blijft voor nieuwe en bestaande duurzame bedrijvigheid. De heffing belast CO₂-uitstoot zodat het aantrekkelijker wordt om te reduceren dan om uit te stoten. Een deel van de uitstoot wordt vrijgesteld; alleen de emissies die met het oog op de industriële reductiedoelstelling van het Klimaatakkoord en daarop volgende herijkingen, gereduceerd moeten worden, zullen belast worden. Het heffingstarief zal zodanig zijn dat deze met grote waarschijnlijkheid voldoende prikkel geeft om de investeringen te doen die nodig zijn met het oog op het reductiedoel. Op deze wijze borgt de heffing dat de industrie daadwerkelijk 14,3 Mton CO₂-reductie ten opzichte van het PBL-basispad realiseert in 2030.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

De Nederlandse industrie moet een transitie doormaken en haar emissies de komende jaren reduceren. De CO₂-heffing geldt daarbij als borgingsmechanisme om CO₂-reductie te realiseren en de reductiedoelstelling te halen. De heffing staat los van het Europese emissiehandelssysteem EU-ETS, maar sluit hier qua systematiek nauw bij aan. De huidige vormgeving van het EU-ETS is onvoldoende om de doelen van het Akkoord van Parijs te halen. Daarom heeft Nederland een ambitieuzer nationaal reductiedoel gesteld. Als Europees beleid in de toekomst leidt tot aanscherping van het EU-ETS, dan leidt dat automatisch tot een inperking van de gevolgen van de nationale heffing.

6. Wat is het beste instrument?

Het Klimaatakkoord kent een breed pakket aan instrumenten voor de industrie, waar deze CO₂-heffing onderdeel van is. Naast de prijsprikkel van het Europese emissiehandelssysteem EU-ETS en de nationale CO₂-heffing, zijn nieuwe subsidiestromen beschikbaar in de SDE++ om te zorgen dat de industrie de transitie naar CO₂-arme productie richting 2050 in Nederland gaat uitvoeren. Versterkte inzet op innovatie en extra middelen gericht op pilots en demonstraties moeten daarbij

zorgen voor de ontwikkeling van nieuwe CO₂-reductietechnieken en kostprijzdalingen van bestaande technieken.

De CO₂-heffing geldt daarbij zowel als borgingsmechanisme om CO₂-reductie te realiseren en de reductiedoelstelling te halen als een prikkel die tot innovatie en reductie moet leiden.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

De heffingsplichtigen (ongeveer 280 installaties die door 235 bedrijven worden geëxploiteerd) worden geconfronteerd met een additionele financiële last voor iedere ton CO₂ die belast wordt op grond van de CO₂-heffing. Daarnaast moeten zij hun uitstoot monitoren en rapporteren. Hierbij wordt zoveel als mogelijk aangesloten bij de bestaande verplichtingen in het kader van het EU-ETS.

De Nederlandse Emissieautoriteit wordt belast met de uitvoering van de CO₂-heffing industrie.

De heffing wordt zo ingericht dat deze een CO₂-reductie van 14,3 Mton in 2030 realiseert ten opzichte van het basispad.